ΕΤΟΣ Δ'ΑΡΙΘ. 565 Τιμᾶται λεπτὰ 10 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1883

ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ: Ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20 — Ἐν τῷ ἐξωτ. φρ. 30.
ΑΓΓΕΛΙΑΙ: ἅπαξ ἢ δίς, λ. **40**, τρὶς ἕως ἑξάκις λ. **20**, κατὰ μῆνα λ. **15**, ἔτος ἢ ἑξαμηνίαν λ. **10**.
ΓΡΑΦΕΙΟΝ, **ὁδὸς Μουσῶν,** *Ἀριθ.* 6, *ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος.* —
Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ἀπὸ τῆς αὔριον ἀρχόμεθα δημοσιεύοντες τὸν

ΣΙΔΗΡΟΥΡΓΟΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΚ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

(ΕΚΤΑΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Θεσσαλονίκη, Αὔγουστος.

Φίλτατε,

Μὲ γράφεις ὅτι εἰς ἀγὼν πρέπει νὰ ἐπικρατήσῃ· **ὁ περὶ Μακεδονίας ἀγών·** καὶ ἐγὼ ἀποβλέπων εἰς τὴν προέλευσιν τῆς ἐπιστολῆς σου, ὡς νὰ ἀνέμενον κιτρίνην τινὰ σημαίαν ζωγραφιστὴν, σοὶ ἀπαντῶ ὅτι ὁ καιρὸς τῶν ἀγωνιστῶν διὰ τοὺς Ἀθηναίους παρῆλθεν. Αἱ ἰδικαί σου διόπτραι βλέπουν πανταχοῦ πολιτικήν· ἀπατῶνται· ὅ,τι βλέπουν δὲν εἶνε πολιτικὴ, εἶνε ὁ περὶ ἄρτου καὶ λίπους ἀγών. Δεῖξέ μου τὸ ἴνδαλμα ἑνὸς Κρίμβελ, ν' ἀποκαλυφθῶ ἀμέσως καὶ νὰ σὲ προσαγορεύσω μέγαν ὑπλωμάτην, ξανθέ μου Ἰξίων! Γράψε ἄρθρα πλήρη πεπιεσμένου ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος ἐξ ἐνθουσιασμοῦ, δυνάμενα νὰ ἀνατινάξωσιν ὅλας τὰς στέγας τῶν καλλιμαρμάρων μεγάρων ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν πολιτικῶν σας· εἴσελθε εἰς τοὺς τάφους τῶν ἀγωνιστῶν καὶ ἀναψηλάφησον τὴν ἁγίαν κόνιν των, ἐπίθες ἐξ αὐτῆς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου, στεφάνωσον τὸν νοῦν σου μὲ τὰς λαμπροτέρας ἰδέας τοῦ Ρήγα, πλήρωσον τὴν καρδίαν σου ἡρωϊσμοῦ Μάρκου Μπότσαρη, φώτισον τὴν κρίσιν σου μὲ φῶς Κοραῆ, λάβε εἰς τὰ χείλη σου σάλπιγγα Γενναδίου, περίβαλε τὸ μέτωπόν σου ἀκτινωτὸν Γερμανοῦ, χύνε λάμψεις ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν σου ἀστραπῶν Κανάρη καὶ Καραϊσκάκη, γράφε τὴν γλῶσσαν τοῦ πατρὸς τοῦ ταλαιπώρου πρωθυπουργοῦ σας, ἐμπνεύσθητι ὡς οἱ Σοῦτσοι, ἐξάρθητι ὡς ὁ Βύρων, ἀγάπησον ὡς ὁ Ὄθων τὴν Ἑλλάδα, μίσησον ὡς ὁ Διάκος τοὺς ἐχθροὺς τῆς πατρίδος, **τοῦ κάκου, τοῦ κάκου,** οὐδὲν θὰ δυνηθῇς νὰ μεταβάλῃς ἐν Ἑλλάδι. Δύνασαι νὰ φέρῃς ἀνεμοστρόβιλον, κατακλυσμὸν, σφοδρὸν πόλεμον ἀκατάπαυστον, γενικὴν ἐπανάστασιν ὅλων καθ' ὅλων, τότε, μόνον τότε ἔλπισον—μόνον ἔλπισον—ἐξαγνισμοῦ ἀκτῖνας! Ἕως τότε ἔλπιζον ἐπὶ τὸ συμφέρον σου· ἰδοὺ τί σοὶ συμβουλεύουν ὅλοι οἱ Ἕλληνες, ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου ἕως τοῦ κατωτάτου.

Ὡς ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ὁ κ. Τρικούπης κρατοῦσε ἐσφραγισμένα **ἐπὶ τέσσαρας μῆνας** — ἀναπάντητα — ἔγγραφα ἀφορῶντα τὴν Μακεδονίαν. Ἐδέησε νὰ ἔλθῃ ὁ ἐντιμος Κοντόσταυλος εἰς τὰ πράγματα ὅπως ἀπαντήσῃ ἰδιοχείρως, ἀκούεις; ἰδιοχείρως—μέγα χρῆμα!—καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ γραμματέως, ὡς ἄλλοι συνειθίζουν, πρὸς ὅλους αὐτοὺς, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς ἐπισήμου ἀποστολῆς των τηροῦν σιγὴν καὶ θὰ τηρήσουν. Ὁ κύριος Τρικούπης δὲν σώζει τὴν Μακεδονίαν· μὴ χάνεσαι! Πολιτικὸς ὅστις τυρβάζει μετὰ μικρᾶς Ἑλλάδος μὲ χρυσοκανθάρους, εἶνέ τι τερατῶδες, εἶνέ τι ἀπίστευτον. Καὶ ὅμως ἀληθέστατον. Εἴτε ζήσω, εἴτε ψοφίσω σοὶ δίδω τὸ δικαίωμα νὰ παραδώσῃς τὰ ὀστᾶ μου νὰ τὰ γλύψουν σκύλοι πεινῶντες, ἐὰν σοὶ λέγω ὑπερβολάς. Ἐνεργεῖ ὁ Κοντόσταυλος. ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει τυπικῶν ἐγγράφων. Ὁ *Σύλλογος τῶν Γραμμάτων* ὑποδεικνύει ὅ,τι θέλει, ὄχι ὅ,τι πρέπει. Πλάνη παντοῦ καὶ πανταχοῦ συμφέρον· εὐθύνη δὲ οὐδαμοῦ. Ὅταν εἶδον τὸν γέροντα Κουμουνδοῦρον τῷ 1881 καὶ τὸν ἠρώτησα περὶ Συλλόγου, ἐμειδίασε μειδίαμα σατανικὸν, ἐνῷ συνήθως τὸ μειδίαμά του ἦν τόσῳ μελιχρόν. Ὁ πρακτικώτατος! πάντα ἐγίνωσκε, πάντων ἀντελαμβάνετο, κατ' οὐδενὸς ὅμως ἀντέπραττε! Τὸ ρεῦμα ἦτο ἰσχυρότερον τῆς καρδίας του, ἀλλ' ἡ καρδία του—μαρτύρομαι εἰς τὸν οὐρανὸν—ἦτο ἑλληνική. Ὁλόκληρος ἦτο κομμένος ἀπὸ τὸ ἔθνος του. Εἶδον καὶ τὸν Τρικούπην καὶ ἀντελήφθην τὸν νόθον πολιτικὸν τῆς Ἑλλάδος, ὃν μοῖρα κακὴ ἐφύτευσε μίαν νύκτα αὐτοῦ ὡς *κούτσουρο*, προωρισμένον νὰ βλάψῃ, νὰ βλάψῃ, νὰ βλάψῃ. Ἔφαγε τὸν Δεληγεώργη, ἔφαγε τὸν Ζαΐμην, ἔφαγε τὸν Κουμουνδοῦρον, ἂν τὸν ἀφήσετε, θὰ φάγῃ τὴν Ἑλλάδα πρὶν ἢ καταφάγῃ ἑαυτόν. Δὲν ἀνήκει εἰς ἑαυτόν· ἀνήκει εἰς τὴν ἐποχήν του. Εἶνε πλάσμα ἁμαρτιῶν τριῶν γενεῶν Ἑλλήνων· θωπεύσατέ τον· εἶνε σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός σας, ἔγκλημα ἐκ τοῦ ἐγκλήματός σας, πηλὸς ἐκ τοῦ πηλοῦ σας. Θωπεύσατέ τον! Εἶνε ὁ ἐπίλογος καὶ ἡ μαύρη σφραγὶς ἱστορίας ἁμαρτωλῆς.

Ἐκεῖνο ὅπερ ἔλεγον περὶ Τούρκων: ὅπου πατήσῃ, χορτάρι δὲν βλαστάνει, ἐφάρμοσον εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ Τρικούπη νὰ εἴπῃς ὅλην τὴν ἀλήθειαν. Ἐὰν μετέβαινες ποτὲ εἰς Θεσσαλίαν, ἤθελες συντρίψει τὸν κάλαμον. Νομάρχης ὁ Θεοχάρης! ὃν ἡ Τουρκία οὔτε εἰς*καβάσην* θὰ προεχείριζεν! Ἐὰν λοιπὸν τὴν Θεσσαλίαν δὲν θέλουν νὰ σώσουν, διοργανίζοντες ἐν αὐτῇ νέαν κατάστασιν πραγμάτων, συλλαμβάνοντες πρωτοβουλίας, περιβάλλοντες αὐτὴν δι' ἀγάπης, πο-

λιτισμοῦ, εὐνομίας, μεταφυτεύοντες ἐκεῖ ὅ,τι ἀνθηρόν, νεάζον, ὑγιές, ζωρόν, αἷμα στάζον ἔχῃ ἡ Ἑλλάς, ἐμποδίζοντες τοὺς διεκλοῦδοῦς, ἀπρώχυνοντες τὰ ὄρνεα, ἠλεκτρίζοντες τοὺς Τουρκους, στέλλοντες πέραν τοῦ Ὀλύμπου φιλήματα καὶ κυματισμοὺς τῆς ἑλληνικῆς σημαίας, τὴν **Θεσσαλίαν**, ἥτις δύναται νὰ θρέψῃ ἐν ἀνέσει τὴν μισῆ Ἑλλάδα, ἀλλ' ἤ τις ἡ δυστυχής, ἀλγοῦσα ἀκόμη ἐκ τοῦ πόνου τῶν ἀλύσεων τῆς σφαίρας τοῦ καταδίκου, ἥτις ἐξώγκωσε τοὺς πόδας της, δὲν γνωρίζει, δὲν βλέπει νὰ βαδίσῃ, πῶς θέλεις, δι'ἀγάπην ὄχι τοῦ θεοῦ, διότι καὶ αὐτὸν πρὸ πολλοῦ τὸν ἐχάσαμεν, ἀλλὰ τῆς λογικῆς, πῶς θέλεις νὰ συνδράμουν τὴν Μακεδονίαν, ἣν δὲν εἶδον, δὲν γνωρίζουν, δὲν αἰσθάνονται, δὲν ἀντιλαμβάνονται; Ὁ Σύλλογος! Τὸν Σύλλογον! Διὰ τοῦ Συλλόγου! Ὦ Σύλλογε! Ὁ μακαρίτης Κουμουνδοῦρος μοὶ εἶπε ῥητῶς: Ἐκεῖνοι δὲν κάμνουν τίποτε!... Ἐπροτείνα ἀντικατάστασιν προσώπων, ἀλλ' εἰς αὐτά, περὶ Μακεδονίας, τίς ἐχάνετο, καὶ τότε καὶ τώρα; Ἰδοὺ ὅτι παρκιτοῦνται μόνοι των. Ἅμα ὡς ἐροδοβόλησε πόρρωθεν ἡ λάμψις εὐθύνης καὶ ἀποκαλύψεως, ὁ κ. Πανταζίδης, ὁ πρωτουργός, ὁ θεμέλιος, ἡ ψυχή, ὁ ἄτμός, παρῃτήθη. Τί ἔκαμεν ἕως τώρα; Ποῖα τὰ ἔργα του; Ποῦ ἡ πνοή του; Ποῦ τὸ φύσημά του;

Δεῖξον μοι ἕνα περὶ τὴν ἐπίσημον Μακεδονικὴν κίνησίν σας **ἄνδρα!** Τὰ παλληοπαιδα ὁδηγοῦσιν. Οἱ μαλακισμένοι τὴν διάνοιαν ἐκτελοῦσιν. Οἱ γαστρίμαργοι μισθοδοτοῦνται. Τὰ ἄχθη περισαίνονται καὶ ἡ Μακεδονία μᾶς φεύγει, μᾶς φεύγει, μᾶς φεύγει! Ἀνακατώσατε τὰ χαρτιὰ τῶν σχολαστικῶν σας τῆς *Ὁδοῦ Πανεπιστημίου*. Τί θὰ εὕρητε; Τυπ κωτάτα: ἐκθέσεις προξένων, λογαριασμοὺς, ἀποδείξεις καὶ μωρολογίας σχολαστικῶν *δασκάλων*. Ποῦθενὰ ἡ πρακτικὴ κεφαλή· ποῦθενὰ ἡ περίσκεψις, ἡ ἐπιστήμη τῆς ἀγωγῆς τῶν λαῶν. Ποῦ εἶνε ἡ δύναμις ἡ καταδάλλουσα, ἡ δύναμις ἡ ἐγείρουσα;

Ἐντὸς ὀλίγου ἡ Μακεδονία πετᾷ εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν Δυτικῶν, τῶν Λουθηρανῶν, τῶν Ρουμούνων, τῶν Βουλγάρων οἵτινες ὡς ἐκ σατανικῆς συνεννοήσεως ἐργάζονται πρὸς ἕνα σκοπόν: πῶς ν' ἀποβῇ ἡ Μακεδονία πᾶν ἄλλο ἢ ἑλληνική. Σοὶ ἔστειλα ἤδη ἓν ἀντίτυπον βουλγαρικοῦ ἀλφαβηταρίου· πιστεύω νὰ μὴ ἔπαυσες θαυμάζων τὸν χάρτην, τὰς εἰκόνας, τοὺς χαρακτῆρας, τὴν μέθοδον, τὴν μικρὰν τιμήν του.

Εἶδον ἐγὼ μὲ τὰ μάτια μου δυστυχισμένα παιδιὰ νὰ τήκωνται διότι δὲν μποροῦσαν ν' ἀγοράσουν ἀκριβὰ διδακτικὰ βιβλία. Ἐσκέφθην μίαν στιγμὴν νὰ βγάλω μόνος μου *δίσκον* εἰς τὰς Ἀθήνας, κρούων τὴν θύραν τῶν βιβλιοπωλῶν καὶ ἀπάντων τῶν δυναμένων νὰ δώσουν. Θὰ συνέπαττον ἐγὼ μίαν δήλωσιν καὶ θὰ εὕρισκον δύο τρεῖς κυρίας, οἰκογενειῶν Μαυρομιχάλη ἢ Κολοκοτρώνη, καὶ θὰ ἐζήτουν παντοῦ χαρτιά, κονδύλια, βελόνας, ῥάματα, βιβλία καὶ τέλος... σχοινία διὰ νὰ κρεμασθῶμεν!

Ἐν τοῖς βουλγαρικοῖς σχολείοις, ἐκτὸς τῶν βιβλίων, οἱ μαθηταὶ ἔχουσιν ὑπὸ τὴν διάθεσίν των, ἀνὰ τρεῖς, καὶ ἓν Λεξικὸν πρὸς εὐκολίαν των. Οἱ διδάσκαλοι τῶν Βουλγάρων καὶ τῶν Ρουμούνων ἐργάζονται μετὰ στοργῆς καὶ ἐμπνέουσι τὴν πεποίθησιν εἰς τοὺς μαθητάς, οἵτινες **ἐξέρχονται πολιτικῶς κατηρτισμένοι.**

Εἴμεθα καλλίτεροι ἄρά γε εἰς τὰ προξενικά μας; Ἔχομεν προξένους; Ἔχομεν γραμματεῖς προξενείων; Ἂν ἐβλέπατε τοὺς Ρουμούνους γραμματεῖς πῶς ἐργάζονται, πῶς τελεφοροῦν! Τί ἐργασίαν θέλετε νὰ κάμῃ ὁ κ. Λόντος; Καλὸ παιδί, ἀγαθώτατος νέος· καλὸς ἴσως διὰ τυπικὴν ὑπηρεσίαν· ἀλλὰ παραπάνω ὄχι! Ὁ Νομικὸς ἐζήτει χρόνους εἰς Βιτώλια, εἰς Ρουμουνία διασκεδάσεις καὶ εἰς Βάρναν καταχρήσεις. Ὁ δὲ κ. Τσιμπουράκης; Ἂς μὴ ἀναφέρω τί ἐγένετο πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ Προξενείου, ὅταν διηθύνεν αὐτό. Καὶ ὁ κ. Λογοθέτης; Καὶ ἂν θέλῃ, τί δύναται; Μετὰ τίνων νὰ συνεργασθῇ; Τίνα εἶνε τὰ ὄργανά του; Θέλετε νὰ μ' ἀκούσετε; Ἤθελα ἐδῶ γενικὸν πρόξενον τὸν γραμματέα τῆς ἐν Βιέννῃ πρεσβείας μας κ. Γεννάδην. Ἴσως θὰ ἔκαμνεν αὐτός τι. Θέλετε νὰ μ' ἀκούσετε ἀκόμη; Ἐνόσῳ ἐν Κωνσταντινουπόλει μένει πρέσβυς ὁ Κουντουριώτης, ὅλα τὰ ἐν Τουρκίᾳ προξενεῖα εἶνε κατὰ τὰ δύο τρίτα νεκρά. Τιμῶ τὸν ἄνδρα, γεραίρω τὸ ὄνομά του, ἀλλὰ εὑρίσκω ἐθνοβλαβῆ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει διαμονήν του. Θέλετε καὶ ἀγγλικά; The rihgt man in the right place! Στείλατέ τον εἰς Ρώμην ἀρχιπρέσβυν, στείλατέ τον εἰς τὴν Πετρούπολιν αὐτήν, ἀλλὰ ἀπομακρύνατέ τον ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Θὰ ὑπολάβω τὸν κ. Δεληγιάννην μέγαν εὐεργέτην, ἂν πρωθυπουργὸς ἐλθὼν περιορισθῇ νὰ πράξῃ τοῦτο καὶ μόνον: ν' ἀνακαλέσῃ ἤτοι νὰ μεταθέσῃ τὸν κ. Κουντουριώτην. Ἐνόσῳ μένει αὐτός εἰς Κωνσταντινούπολιν ἡ κατάστασις τῆς Μακεδονίας θὰ ἦνε ἡ αὐτὴ καὶ χειροτέρα.

Ὁ ἐν Βιτωλίοις πρόξενος ἡμῶν—τί νομίζετε;—καὶ αὐτὸς ἐναυάγησε· ζῇ μεμονωμένος, δὲν ἔχει οἰκογένειαν· καλὸς πολύ, στερεῖται ὅμως ἀντιλήψεως, δὲν ἔχει πρωτοβουλίαν, ἀμοιρεῖ δὲ ἐκείνου, ὅπερ ὀφείλει νὰ ἔχῃ πᾶς ἐν Μακεδονίᾳ πρόξενος: **ἠλεκτρισμὸν** καὶ γνῶσιν **διαχειρίσεως** ἀνθρώπων! Δὲν μὲ ἐννοεῖτε; Τόσῳ χειρότερα διὰ σᾶς!

Διότι μὴ νομίζητε, ὅταν ἀκούητε περὶ Ἑλλήνων Θεσσαλονίκης, ὅτι πρόκειται περὶ ἀνθρώπων, οἵτινες ἓν καὶ μόνον ἔχουσι πάθος· πῶς νὰ σώσωσι τὴν φυλήν των καὶ τὴν ἱστορίαν των καὶ τὴν σημαίαν των ἀπὸ τῶν περιστοιχούντων αὐτοὺς ξενικῶν κινδύνων. Οἱ ἄνθρωποι ἔχουσι τὰ πάθη των, τὰ συμφέροντά των, καὶ τὰς διαιρέσεις των. Ὁ δὲ πολὺς λαὸς πάσχει ποιάν τινα ἀναισθησίαν, χρήζουσαν διεγερτικῶν, διεγερτικῶν. Θέλετε μίαν εἰκόνα *ρακοκό*; Ἰδοὺ την; **Ζωὴ** ἐν γένει—ὅπως τὴν ἐννοοῦσιν οἱ ἐθνολόγοι καὶ οἱ πολιτειολόγοι—λείπει. Κοδζαμπασῆδες ζοχαδιακοί, φέροντες ἐπάνω των τὴν ἐπιῤῥοὴν μακρᾶς δουλείας· ἐμποριδιά τινα πεπτωκότα, ὀλίγοι ἀπόμαχοι πλούσιοι· μία ὀγκώδης μάζα ἀορίστου πατριωτισμοῦ αἰσθήματος ἄνευ κέντρου καὶ πυρῆνος, ἄνευ ἰδίου προπρογράμματος καὶ ὑπακοῆς πρὸς ἀνώτερον πρόσωπον· ἄλλοτε ἤκμαζεν αἴσθημα ζωηρόν, ὡς μέλας οἶνος τῆς ὀνομαστῆς Νιαούσης μας· ἀλλὰ τὸ αἴσθημα ἐκεῖνο ἐξητμίσθη· τὸ διεδέχθη ῥυπαρὸν κατακάθισμα κυνισμοῦ καὶ ἀδιαφορίας· τὰ κυνικώτερα σατυρικὰ φύλλα τοῦ Ἀθηναϊκοῦ βορβόρου ἐδληλητηρίασον ἐδῶ κόσμον· καὶ ἐκεῖνη ἡ μικρὰ, μωρὰ, ἡ ξεθυμασμένη ἡμερησία δημοσιογραφία τῶν Ἀθηνῶν, μὲ τὰς σαγλὰς εἰδήσεις καὶ μὲ τὰ νεκρολογικὰ ἢ πανηγυρικὰ διάῤῥαξή τη, ἐσβοῦσε τὸ ὄνομα τῆν Ἑλλάδος ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἰδίων Ἑλλήνων· προσθέσατε κοινωνικὸν σύστημα διεστραμμένον, ἐξαντλητικὸν φυλῆς καὶ δυνάμεως· αἱ οἰκογενειακαὶ ἀνάγκαι συνέτριψαν μυριάδας καὶ μυριάδας πάλιν ἐροκάνισεν ἡ δύστηνος ἀγαμία, χιλιάδων κορασίων μαραινομένων, ἐλλείψει νοῦς, τρυκνῆς, καὶ ἐγκεφάλου καὶ ἕνεκα τῆς μανιώδους πολυτελείας. Ἰδοὺ εἰκὼν εὐῤῥάνθη ἡ ψυχή σας; Χορεύσατε τώρα· καὶ ἐνεργήσατε καὶ ἄλλας εἰσπράξεις ὑπὲρ ἀνδριάντος τοῦ Γαμβέττα· καὶ βάλλετε καὶ τοὺς προξένους νὰ εἰσπράττουν καὶ ἐδῶ· ἂν θέλητε, ἐνεργήσατε ἐράνους καὶ πρὸς ἔγερσιν ἀνδριάντος καὶ εἰς τὸν Λαϋάρδον ἀκόμη· ἀρκεῖ νὰ ἦνε ξένος· ὁ πρύτανις ὁ Κυριακὸς νὰ ἦνε καλὰ καὶ ὁ Φιλήμων, πανηγυριτὴν του ἀκόμη καλλίτερα.

Ἰδοὺ ἐγὼ τί φρονῶ: **οἱ δοῦλοι λαοὶ ζητοῦν ὁδηγοὺς καλοὺς, καὶ τὸ αἴσθημα ἀμέσως ἀναγεννᾶται·** διότι εἶνε ὡς ὁ φοῖνιξ. Αἴσθημα ὑπάρχει βαθὺ, σεβαρὸν, δυνάμενον νὰ θαυματουργήσῃ· Ἀλλὰ ποῦ οἱ ὁδηγοί; Ποῦ οἱ ἐξ Ἑλλάδος ἄνδρες; Ὀλίγον ἀκόμη καὶ θὰ ἦνε ἀργά. Ὀλίγον ἀκόμη καὶ οἱ Ἕλληνες θὰ γίνωμεν ὡς Αὐστριακοί· θὰ ζητοῦμεν νὰ κάμωμεν *προπαγάνδαν*: νὰ προσελκύσωμεν ξένους· καὶ ὄχι νὰ ἀδελφωθῶμεν ἀδελφοὶ μετ' ἀδελφῶν. Πόσους ἐγκαταλιμπάνομεν εἰς τὴν τύχην των; Πόσα εἶνε τὰ θύματα τῶν ἐπαναστάσεων; Πότε ἐσκέφθη νὰ ζητήσῃ ἀνδρικῶς ὑπὲρ αὐτῶν ὁ κ. Τρικούπης τὴν ἐφαρμογὴν τῆς συνθήκης τοῦ Βερολίνου; Εἶνε μέσα; Ὁ Κουντουριώτης διὰ τῆς ἀδρανείας του τοὺς χώνει παραμέσα. Τί φροντίζει περὶ αὐτῶν; Τί περὶ τῶν οἰκογενειῶν των; Ἀκούσατε καὶ ἓν ἄλλο σεῖς αὐτοί: **ἡ φυλὴ τῶν μωρῶν ἐξέλιπεν·** καὶ χάριν ὑμῶν δὲν ἀναγεννᾶται. Θέλετε ὀπαδούς; Ἐξασκήσατε προστασίαν!

Τίς ἐσκέφθη νὰ κινήσῃ τὴν *Μακεδονίαν διὰ τῆς Μακεδονίας*; Ὁ κ. Δοκός, ἢ ὁ κ. Λογοθέτης, ἢ ὁ προϊστάμενος αὐτῶν κ. Τρικούπης; Τί; ἐζήτησε νὰ φέρῃ τὴν Μακεδονίαν εἰς συνάφειαν μετὰ τῆς Ἑλλάδος; Τίς ἐννόησε νὰ εἰσαγάγῃ τὴν βουλγαρικὴν γλῶσσαν εἰς τὰ σχολεῖά μας; Τίς ἐφαντάσθη νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῶν Πελοποννησίων μοναχῶν τοῦ Ἄθωνος, νὰ μὴ πωλοῦν τὰς ἐπάλξεις μας εἰς τὸν πανσλαβισμόν; Οὐδείς; Ἀλλὰ τότε καὶ οὐδεὶς δικαιοῦσθω νὰ ζητῇ Μακεδονίαν ἑλληνικήν, τότε συγκροτήσατε ὅλοι μίαν φυλὴν προδοτῶν, τότε σχηματίσατε μίαν εὐρεῖαν αἵρεσιν αὐτοκτονούντων καὶ γράψατε ἐπὶ τοῦ Πανελληνίου τάφου ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς ἀφοῦ ἐρόδισεν, ἐμεσουράνησεν, ἠνδραγάθησεν, ἠμύνατο, ἐδιώχθη, ἐκρεουργήθη, ἐπέζησεν ἐπὶ τέλους ηὐτοκτόνησεν συνταγματικώτατα.

***

ΧΡΟΝΙΚΑ

Σήμερον ἀρχόμεθα δημοσιεύοντες σειρὰν φλογερῶν ἐπιστολῶν ἐκ Μακεδονίας. Ὁ γράφων γνωρίζει τί γράφει. Ἐσκεπτόμεθα ἂν πρέπει να δημοσιεύσωμεν ὅλας τὰς ἀλγεινὰς ἀποκαλύψεις του. Ἐπὶ τέλους δὲν ἐδιστάσαμεν. Ἂν πρόκειται ν' ἀποθάνωμεν, ἂς ἀποθάνωμεν ἐν τῷ φωτί. Θ' ἀναγνωσθῶσι μετ' ἐνδιαφέροντος, θὰ συγκινήσουν, θὰ μεταβάλουν τίποτε; Ἡμεῖς ἐκπληροῦμεν τὸ θεωρητικόν μας καθῆκον. Εἰς τὴν πρακτικὴν δὲν δυνάμεθα νὰ ἀνακατωθῶμεν, διότι ἡ πρακτικὴ ἀπαιτεῖ ρευστότητα χαρακτῆρος μὲ ἤν ὁ Θεὸς δὲν μᾶς ἐπροίκισε.

———

Τὰ Κοινοτικὰ τῆς Θεσσαλονίκης ἐξετραχύνθησαν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω. Διῃρέθη ἡ Κοινότης εἰς Δεσποτικοὺς καὶ εἰς μὴ Δεσποτικούς. Οἱ πρῶτοι δὲν θέλουν τὸν γυμνασιάρχην κ. Οἰκονόμου καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ· οἱ δεύτεροι τὸν θέλουν. Οἱ πρῶτοι, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὴν ἐξουσίαν, ἐσφράγισαν τὰς θύρας τοῦ Γυμνασίου ἵνα μὴ εἰσέλθωσιν οἱ ἀφωρισμένοι αὐτοὶ δεσποτικοί. Οἱ δεύτεροι, ἐπὶ κεφαλῆς ἔχοντες τοὺς ἐφόρους τοὺς ἰδικούς των—διότι δύο εἶνε αἱ ἐφορίαι—ἔθραυσαν τὰ κλεῖθρα καὶ κατέλαβον τὸ Γυμνάσιον. Οἱ πρῶτοι ἐπεκαλέσθησαν τὴν στρατιωτικὴν ἀρχὴν καὶ δραμόντες μπιμπασίδες, μηλαζήμηδες καὶ στρατὸς ἐξεδίωξαν τοὺς καταλαβόντας. Ἕως ἐδῶ φθάνουν αἱ λυπηρόταται εἰδήσεις. Τί νὰ γράψωμεν περὶ αὐτῶν, πῶς νὰ τὰς σχολιάσωμεν, ἀγνοοῦμεν. Τὸ καλλίτερον ἤτο νὰ μὴ τὰς ἐγράφομεν, καὶ τὸ καλλίτερον πάλιν νὰ ἐλάμβανον χώραν τὰ γινόμενα. Οὗτος ὁ ἐμφύλιος ὅμως πόλεμος ἐρχόμενος ἐν κρισίμῳ στιγμῇ εἶνε δεινὴ μαχαιριὰ εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, κακουργοῦσι δὲ καὶ ἐγκληματοῦσι καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ καὶ καταπροδίδουσι τὴν πατρίδα ἐν ὀνόματι τῆς πατρίδος! Αὐτὰ διὰ σήμερον. Ποία δὲ σύμπτωσις ἐπὶ τοῖς ἀγγέλμασιν αὐτοῖς νὰ δημοσιεύωμεν καὶ τὴν σημερινὴν πρώτην ἐπιστολὴν τοῦ ἐκ Μακεδονίας ἡμετέρου ἐρεννητοῦ, ὅστις ἴσως καὶ προέβλεπεν τὰ γενησόμενα ὅταν διὰ τοιούτου χρωστῆρος ἔγραφε τὴν εἰκόνα τῆς Θεσσαλονίκης.

Μέχρι καὶ τοῦ νὰ ζητήσουν οἱ ἀλιτήριοι ἀπὸ ἐδῶ δεύτερον Γυμνασιάρχην καὶ νέους καθηγητὰς διὰ νὰ συστήσουν νέον Γυμνάσιον, καὶ διαιρεθῶσι πλέον ἐπισημότατα εἰς δύο Κοινότητας προέβησαν! Εὐτυχῶς εὑρέθησαν ἀγαθοὶ πολῖται καὶ ἐμπόδισαν τὸ τοιοῦτο.

Δικαιότατον μέτρον ἔλαβε τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας; ἐναντίον τῶν μαθητῶν τῶν ἐκ τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων εἰς τὰ γυμνάσια προσερχομένων πρὸς ἐξέτασιν καὶ κατάταξιν. Ἐπειδὴ καθηγηταὶ ἐκ τῶν ἐν αὐτοῖς διδασκόντων διδάσκουσι καὶ εἰς τὰ ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια ἐν οἷς οἱ προσερχόμενοι μαθηταὶ ἐφοίτησαν πρότερον καὶ ἐπειδὴ ὡς ἐκ τούτου οἱ καθηγηταὶ ἐνδεχόμενον νὰ χαρισθῶσι κατὰ τὴν ἐξέτασιν, ἐγκύκλιος τοῦ ὑπουργείου διατάσσει νὰ μὴ γίνωνται δεκτοὶ οἱ μαθηταὶ οὗτοι πρὸς ἐξέτασιν ἐν γυμνασίοις ὅπου διδάσκουσι καθηγηταὶ τοιοῦτοι. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς πάντα τὰ γυμνάσια τῶν Ἀθηνῶν ὑπάρχουσι καθηγηταὶ διδάσκοντες καὶ εἰς ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια, οἱ ταλαίπωροι μαθηταὶ εἶνε ἠναγκασμένοι νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας πρὸς ἐξέτασιν. Καὶ οὕτω ἀναλαμβάνουν καὶ αἱ ἐπαρχίαι κάποια δικαιώματα ἀπέναντι τῆς πρωτευούσης! Ἀναλαμβάνουν δὲ καὶ τὰ Γυμνάσια τὰ δικαιώματά των ἀπέναντι τῶν μοσχαναθρεμμένων ἰδιωτικῶν!

Δι' ὅ,τι ἐγράφομεν χθὲς περὶ τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων πληροφορούμεθα ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἐσκέφθη ἤδη καὶ καταρτίζει δι' ἐγκυκλίου ἀκριβέστατον ἐξελεγκτικὸν πίνακα περὶ τῶν ὑφισταμένων σχολείων, ὧν οὐδὲ ἁπλοῦς κατάλογος ἕως τώρα ὑπῆρχε. Μετὰ δὲ τὴν συγκέντρωσιν τῶν πινάκων ἐξ ὅλων τῶν νομῶν θὰ γίνῃ ἡ δέουσα περὶ αὐτῶν φροντίς. Τὴν περιμένομεν λοιπὸν, ὡς ἀναμένομεν καὶ ἐπιθεώρησιν τῆς τροφῆς καὶ τῶν μαγειρείων τῶν λεγομένων Λυκείων.

Εὐλογία. Νέα πάλιν κρούσματα ἐν Ἀθήναις· ἑστία κεντρικὴ ἐπιμένει ἡ ὄπισθεν τοῦ Στρατιωτικοῦ Νοσοκομείου συνοικία. Ἐν Πειραιεῖ ἐξακολουθεῖ ὁ ἐμβολιασμός, δαμαλισθέντων πάλιν κάτα τὴν συνοικίαν Λάκκαν Βάβουλαν 83 ἀτόμων Ἐνεβολιάσθησαν δὲ καὶ ἐδῶ 20 βρέφη ἐν τῷ ΣΤ' τμήματι. Καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα τῆς κυβερνητικῆς ἀδιαφορίας θὰ ἔχωμεν καὶ τρίτην φορὰν τὴν εὐλογίαν ἐντὸς διετίας **ἐπιδημικῶς.**

Παιδοκτονία. Εἰς τὸ χωρίον Μπράμον τῆς Λεβαδείας ἡ χήρα Παναγιοῦ Ἀναστ. Μωραΐτη ἐφωράθη ὡς παιδοκτόνος καὶ συνελήφθη ὑπὸ τοῦ ἀστυνόμου. Βεβαίως τὸ φονευθὲν ἦτο καρπὸς κρυφῆς ἁμαρτίας ἀφοῦ δὲν ἦτο χήρα.

Καὶ ἐκ μὲν Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας τὰ γράμματα ἔρχονται μετὰ μιάμισυ μέρα. Ἐντὸς πόσων δὲ ἡμερῶν τὰ ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Ἀθήνας; Ἐντὸς δύο σωστῶν ἡμερῶν. Αὐτὴ λέγεται κίνησις ἐγχωρίου ταχυδρομείου! Κοροϊδεύετε λοιπόν;

Ἐν τοῖς περιχώροις τῆς Σμύρνης θύει καὶ ἀπολύει διαβόητος λῃσταρχος, ὁ καπετὰν Ἀνδρέας καλούμενος. Ἐσχάτως ἀπήγαγεν ἐξ ἑνὸς ἀμπελῶνος καὶ τὸν ἰδιοκτήτην καὶ τὰ δύο θυγατρά του. Τὸ νόστιμον εἶνε ἡ διαβεβαίωσις τοῦ λῃστοῦ ὅτι *κατὰ λάθος* συνέλαβε τὸν ἐν λόγῳ κύριον, προτιθέμενος νὰ συλλάβῃ ἕτερον. Ἐν τοσούτῳ μόνον τὸν πατέρα ἀπέλυσεν, ὅστις ἐπανελθὼν ἐφρόντισε ν' ἀποστείλῃ τῷ ἀρχιλῃστῇ 20 λίρας συμφωνηθείσας, μεθ' ὃ ἀπεστάλησαν τὰ κοράσια οἴκαδε.

Ὀθωμανὸς ἀστυνόμος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐδολοφονήθη. Ἡ φήμη δὲ διέδιδε περὶ αὐτοῦ ὅτι κατέλιπεν οὐχὶ εὐκαταφρόνητον περιουσίαν, ἡ ὁποία βέβαια δὲν προήρχετο ἐκ τῶν νομίμων ἀποδοχῶν τοῦ βαθμοῦ του. Καὶ ἐδέησεν ἐπισήμως ἐν τῷ τόπῳ οἱ *συνάδελφοι* αὐτοῦ νὰ ἀναιρέσωσι τὴν μοχθηρὰν φήμην, διακηρύξαντες μετὰ ὑπεράγαν ζήλου καὶ μαθηματικῆς ἀκριβείας ὅτι ἡ περιουσία του ἀνέρχεται εἰς 100 λίρας, ἕνα ἵππον, καί τινα ἐπίπλα.

Ἐκ Φαρσάλων τηλεγραφοῦσιν ὅτι ἐν τῷ χωρίῳ Βοῦζι τοῦ δήμου Θαυμακοῦ ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις ἐγένετο δυστυχῶς συμπλοκὴ μεταξὺ Χριστιανῶν καὶ Ὀθωμανῶν, καθ' ἣν ἐτραυματίσθησαν ἱκανοὶ ἑκατέρωθεν. Ἀπεστάλη δὲ ἐκεῖσε ὁ ἀστυνόμος Δομοκοῦ.

Κατὰ δωδεκάδας ἀποστέλλουσιν οἱ πανσλαβισταὶ βουλγαροδιδασκάλους εἰς τὴν Θράκην, ὅπου ὑπάρχουσιν ἔγκατεσπαρμένοι ὀλίγοι τινες βούλγαροι. Ἐξ ἡμοδιδάσκαλοι ἀποπερατώσαντες τὰς σπουδὰς αὐτῶν ἐν διαφόροις βουλγαρικοῖς σχολείοις ἀφίκοντο ἐν Δεδὲ Ἀγάτσ, μέλλοντες νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰ πέριξ χωρία, λόγῳ μὲν ὅπως διδάξωσι τοὺς ἐν αὐτοῖς βουλγαρόπαιδας, πράγματι δὲ ὅπως ἐπιδιωξωσι τὸ καταχθόνιον ἔργον των. Ὁ διορισμὸς ἐν Δερβὰτ βουλγαροδιδασκάλου ἔξει ὀδυνηρὰς συνεπείας, λυπηρὸν δὲ διότι δὲν ἠδυνήθη νὰ τύχῃ ἡ ἐν ἐπικαίρῳ θέσει εὑρισκομένη αὕτη κώμη χρηματικῆς βοηθείας πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μισθοῦ τοῦ διδάσκοντος τὰ ἑλληνικὰ γράμματα ἀπὸ πολλοῦ χρόνου, ὅστις μὴ δυνάμενος νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰ ὑπὸ τῆς κοινότητος χορηγούμενα, ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ.—Τοιαῦτα ἐπιστέλλουσιν ἐκεῖθεν εἰς τὰς Βυζαντινὰς ἐφημερίδας.

Κατὰ τὴν βυζαντινὴν «Αὐγὴν», δώδεκα ἔνοπλοι κακοῦργοι, ὅπως ἐκτροχιάσωσι τὴν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Ἀδριανούπολιν ἀναχωρήσαν ἁμαξοστοιχίαν, ἔθεσαν ἐπὶ τῆς ἔξωθεν τῆς Τζορλοῦ γραμμῆς σιδηρᾶν ράβδον. Παρατηρήσας ὅμως τοῦτο ὁ μηχανικὸς τῆς ἁμαξοστοιχίας τῶν ἐμπορευμάτων, ἐσταμάτησεν αὐτὴν ἐγκαίρως καὶ ἀφαιρέσας τὴν σιδηρᾶν ράβδον περιέμενε τὴν ἄφιξιν τῆς ἁμαξοστοιχίας τῶν ὁδοιπόρων, τὴν ὁποίαν ἐσκόπευον νὰ λῃστεύσωσιν οἱ κακοῦργοι, ἔφιπποι καιροφυλακτοῦντες τὴν ἄφιξιν αὐτῆς. Καὶ οὕτω ἐματαιώθη τὸ κακούργημα.

Παρακαλεῖται ὁ ἐκ Πατρῶν διδάκτωρ τὰ νομικὰ κ. Διαμαντόπουλος νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ Γραφεῖον μας.

ΣΤΑΦΙΣ

Ἐκ Πατρῶν ἀπέπλευσε διὰ Παλέρμου εἰς Ἀγγλίαν, τὸ ἀτμόπλοιον *Φάμπερον*, παραλαβὸν 125 βαρέλια καὶ κιβώτια 1358 σταφιδοκαρπόν, λίτρας 164,645.

ΤΑ ΕΝ ΣΕΡΡΑΙΣ

Σᾶς ἔχομεν ἐξιστορίσει—ὅσοι ἀκόμη ἐνδιαφέρεσθε περὶ ἔθνους καὶ Μακεδονίας καὶ τιμῆς καὶ σημαίας περισσότερον ἀπὸ Τονκίνα, Κινέζους, Ἱστορίας τῆς Βιέννης καὶ ἐρχομοὺς καὶ ἀναχωρήσεις καὶ διορισμοὺς καὶ μεταθέσεις,—σᾶς εἴχομεν ἐξιστορήσει τὰ τῆς ἐνοικιάσεως ὑπό τινος Παρίση ἐπιτρόπου τοῦ ἐν Πειραιεῖ Δημοσθένους Χ. Λαζάρου, οἰκίας ἐν Σέρραις εἰς βούλγαρον διδάσκαλον.

Ἰδοὺ εἰδήσεις νεώτεραι τοῦ ἐν Σέρραις ἀνταποκριτοῦ μας, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 2 Σεπτεμβρίου:

Ἡ ὑπόθεσις Παρίση μένει εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον· ὁ λαὸς συνῆλθε πολυπληθὴς τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην καὶ διώρισεν ὀκταμελῆ ἐπιτροπὴν, ἥτις μετέβη χθὲς παρὰ τῷ ἀρχιερεῖ καὶ ἐξέφρασε τὴν ἀγανάκτησιν ἐπὶ τῷ πραξικοπήματι τούτῳ, παρεκάλεσε δὲ τὸν ἀρχιερέα, ὅπως διὰ παντὸς μέσου ὑποχρεώσῃ τὸν ἄθλιον Παρίσην νὰ ἐκβάλῃ τῆς οἰκίας τὸν βουλγαροδιδάσκαλον, καὶ ὑποδείξῃ αὐτῷ, ὅτι ἂν δὲν λυθῇ τὸ σκανδαλῶδες τοῦτο ζήτημα μέχρι τοῦ Σαββάτου, ἐν δευτέρᾳ τοῦ λαοῦ συναθροίσει, γενησομένην τὴν Κυριακὴν, πιθανὸν νὰ ληφθοῦν ἀποφάσεις ὄχι εὐνοϊκαὶ διὰ τὸν Παρίσην, ὅστις εἰρήσθω ἐνῷ εἶχε καὶ δεύτερον τηλεγράφημα ἐκ Πειραιῶς ἵνα κενώσῃ τὴν οἰκίαν ἐκ τῶν Βουλγάρων, ἐπιμένει πεισμόνως εἰς τὴν προδοτικήν του ἰδέαν. Τὸ ἐπ' ἐμοὶ, βλέπων τὰ πνεύματα λίαν ἐξηρεθισμένα, φοβοῦμαι μὴ συμβῶσι σκηναὶ τραγικαὶ ἐν τῇ πόλει».

Τὸ δ' ἐφ' ἡμῖν νομίζομεν ὅτι τὰ πάντα δύνανται νὰ προληφθῶσιν, ἂν ὁ κ. Δημοσθένης Χ. Λαζάρου θελήσῃ νὰ κάμῃ πλήρη χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων τῆς ἰδιοκτησίας του διώκων τοὺς Βουλγάρους καὶ παραπέμπων εἰς τὰ δικαστήρια, ἂν νομίζουν ὅτι ἔχουν λόγους νὰ ζητήσουν ἀποζημίωσιν.

Πῶς παρ' ἡμῖν τὰ ποντικοζητήματα μεταβάλλονται εἰς γιγαντοζητήματα διὰ τὴν συνήθη ἀτολμίαν καὶ τσιγγουνιὰν καὶ τὸ ἐν γένει *μίζερον* τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ψυχῆς μας.

Ο ΠΕΡΙΠΛΟΥΣ ΤΟΥ 'ΑΡΕΩΣ.

Εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν τὰ πλοῖα ὅλων τῶν ἐθνῶν σπεύδουσι νὰ προσωρμίσωσιν εἰς τοὺς ναυστάθμους ὅπως διέλθωσι τὸν χειμῶνα ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ ἀναπαύσει, ὁ κ. Τομπάζης προετοιμάζει νεωτέραν «Ἀργοναυτικὴν ἐκστρατείαν» ὄχι πρὸς ἀνακάλυψιν ἑτέρου χρυσοῦ δέρατος, ἀλλὰ κοραλίων ἐν τῇ βυθῷ τῶν ὠκεανῶν παρὰ τοῦ πληρώματος τοῦ «Ἄρεως»· διότι οἱ ἱστοὶ τοῦ πλοίου κατὰ τὴν ἀφελῆ διαβεβαίωσιν νησιώτου ναύτου.—Μὲ μία σκεπαρνιὰ, ποῦ πήανε κάτι νὰ μπαλώσουνε, ἠώθηκε οὖλο τὸ σκεπάρνι μέσα καὶ κατὰ πῶς κάνουν νὰ τὸ τραβήξουν, Παναΐα μου! Τρία καντάρια ἠῶμα γέμισε τὸ κατάστρωμα.

Ἐκ τούτου εὐνόητος καθίσταται ἡ ὅλη ἀρχαιολογικὴ

κατάστασις τοῦ σκάφους, τὸ ὁποῖον καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι τὰ κύματα ἤθελον σεβασθῆ, δὲν πιστεύομεν τὸν αὐτὸν σεβασμὸν νὰ ἀποδώσῃ καὶ ὁ Αἴολος πρὸς τῆς πλάταις τῶν δοκίμων, οἱ ὁποῖοι ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιχορηγήσεως, οὐδενὸς ἱματισμοῦ στέλλονται μὲ τὰς ἐνταῦθα στολάς των νὰ ἐπιχειρήσωσιν αὐτὸ τὸ ταξείδιον, ἐπειδὴ αὐτὰ γίνονται καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἀλλὰ μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἐκεῖ οἱ ἀποστελλόμενοι ἐφοδιάζονται μὲ διπλοῦν καὶ τριπλοῦν ἱματισμὸν, ὑποδήματα κατάλληλα, μανδύας ἀπὸ μουσαμάδες, σωστικὰς ζώνας ὡς καὶ ἀπὸ ὀλίγον ἄφθονον *κονιάκ*. Ἐνῶ οἱ ἰδικοί μας βρεχόμενοι—καὶ εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ πάσχουν τοῦτο καθ' ἑκάστην!—ὀφείλουν καὶ νὰ στεγνώσουν τὰ ροῦχα ἐπάνω των ἐκτὸς ἂν θέλουν ἐν Ἀδαμιαίᾳ γυμνότητι νὰ παριστάνουν **tableaux vivants**. Ἐκτὸς τούτων νοσοκομεῖον ἐν τῷ πλοίῳ δὲν ὑπάρχει. Ἐπίσης καὶ φάρμακα. Ὁ γενναῖος δὲ ὑπουργὸς λέγεται ὅτι θὰ χορηγήσῃ ἕναν κτηνίατρον διὰ νὰ μὴ—κατὰ τὸν ἀνωτέρω νησιώτην—τρῶν καὶ αὐτοὶ τὸ ψωμὶ hαράμι» μετὰ τὴν ἐκποίησιν τῶν κτηνῶν τοῦ στρατοῦ.

Τὸ σπουδαιότερον ὅμως σφάλμα τοῦ κ. ὑπουργοῦ εἶνε ὅτι ἀφῆκε τὸ καθῆκόν του νὰ ὑποχωρήσῃ πρὸς τὴν ἀναθεματισμένην συγγένειαν, ἐκλέξας μεταξὺ τόσων εὐπαιδευτοτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ τὸν ἀνεψιόν του κ. Ἰάκ. Τομπάζην, ὡς κυβερνήτην τοῦ πλοίου, τοῦ ὁποίου τὸ σφάλμα ἂν ἐθεωρήθη συγγνωστὸν, βυθίσας παρὰ τὴν Πύλον πρὸ τριετίας σχεδὸν ἀτμάκατον ἀξίας 60,000 δραχμῶν, ἀναλαβὼν νὰ ρυμουλκήσῃ αὐτὴν εἰς Κέρκυραν δι' ἱστιοφόρου, δὲν πρέπει ἤδη καὶ ἡ πρὸς τὸ προκείμενον ταξείδιον ἀκαταλληλότης του νὰ παρέλθῃ ἀπαρατήρητος. Δὲν κατακρίνομεν δὲ τὸν ἄνδρα, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἀξιοῦμεν παρ' αὐτοῦ εὑρυτέραν μάθησιν ὡς καὶ γνώσεις μηχανικὰς ἀπὸ τοῦ πρὸ τῆς ἐφευρέσεως τοῦ ἀτμοῦ. Ἡ φωνή μας κυρίως στρέφεται πρὸς τὸν κ. ὑπουργὸν τὸν ὁποῖον ἀφοῦ παρακαλέσωμεν νὰ ἐξετάσῃ τὸ κατάλληλον ἢ μὴ τοῦ ὀγδοηκοντούτιδος πλοίου δι' ἐπιτροπῆς ἐξ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, τὸν προκαλοῦμεν νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ εἰς τὸ πλέον ψηλαφητὸν καὶ ἁπλούστατον ζήτημα διὰ τὸ ὁποῖον ἐπεβαρύνθη ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου του μὲ 2,000 δραχμὰς δοθησομένας τῷ κυβερνήτῃ τοῦ «Ἄρεως» δι' «ἔξοδα παραστάσεως». Γνωρίζει ὁ κυβερνήτης—ἀνεψιός του καμμίαν ξένην γλῶσσαν, τοὐλάχιστον τὴν προχειροτέραν γαλλικήν; Ὄχι. Ἀλλὰ τὴν γνωρίζει.... ὁ μάγειρος! Λοιπὸν εἰς τὴν πρώτην προσέγγισιν ἥτις θὰ γίνῃ εἰς Μασσαλίαν καὶ ἐπίσκεψιν τῆς ἀρχῆς ἔχει νὰ παιχθῇ ἡ κωμῳδία «μάγειρος διερμηνεύς» πλέον καὶ ὄχι «μάγειρος γραμματεύς». Φαντασθῆτε τὸν ἑξῆς διάλογον:

Ὁ Γάλλος ἀπευθύνει τὰ συνήθη φιλοφρονήματα.

Μάγειρος. Αὐτὸς λέει, καπτὰν Γιακουμῆ, ὅτι χαίρεται ὑποδεχόμενος ἱστορικὸν πλοῖον ἐνδόξου ἔθνους.

Κυβερνήτης. Ἀμήν, γιὰ chκεμπέδες μᾶς νόμιζε ὁ *λῶλος*; Πές του καὶ σὺ μωρὲ, ὅτι κ' ἐμεῖς τοὺς ἔhουμαι σὲ ὑπόληψι· (καὶ ἔπειτα ἀρβανίτικα διὰ νὰ μὴ καταλάβῃ ὁ γάλλος!) γιὲτ γὲς μὶρ ἀγάπη τσεναντῶ ν' εὐχαριστῆσε σιούμ.

Ἢ παύσατε λοιπὸν αὐτὰς τὰς κωμῳδίας μὲ τὰ τραγικὰ δεινοπαθήματα ἅτινα πρόκειται νὰ ὑποστῶσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀναβάλλοντες τὸ ταξείδιον, ἢ ἐνεργήσατε αὐτὸ ὅπως πρέπει καὶ φανῆτε εὐπαρησίαστοι εἰς τὰ ὄμματα τόσων ξένων.

Τορὸς

ΤΑ ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑι

(ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Κωνσταντινούπολις, 9 Σεπτεμβρίου.

Ἐπεθύμουν νὰ εἶχον ἀνεπτυγμένην μεγάλως τὴν φαντασίαν ὅπως δύναμαι νὰ καθιστῶμαι σοβαρὸς καὶ σπουδαῖος, περὶ ἀνυπάρκτων λαλῶν, ἀνακαλύπτων ἐπαναστάσεις, ἐπικειμένας πτώσεις ὑπουργῶν καὶ ὑπουργείων, συνεντεύξεις αὐτοκρατόρων καὶ βασιλέων καὶ ὑπουργῶν, ἀναγράφων διαθέσεις μεγάλων πολιτικῶν καὶ τὰ τοιαῦτα. Πλὴν δυστυχῶς οὔτε εἶχον οὔτε ἔχω τὸ δῶρον τοῦτο, ὃ τισὶ μόνον ἀνήκει, ὡς τῷ τῆς «Σημαίας» ἐντεῦθεν ἀνταποκριτῇ, ὅστις μονονουχὶ ἔγραφεν ὅτι ἡ Ἀρμενία εὑρίσκεται ἐν ἐπαναστάσει καὶ ἐπίκειται καταστροφὴ ὁμοία τῇ ἐν Ἰσχίᾳ καὶ Ἰάβᾳ καὶ ὅτι οἱ Ἀρμένιοι συνέστησαν ἐπαναστατικοὺς Συλλόγους εἰς πλείστας πόλεις τῆς Εὐρώπης, παραλίπων νὰ εἴπῃ ἡμῖν ἐὰν οἱ Σύλλογοι οὗτοι ἀπαρτίζονται ἐξ Ἀρμενίων, βεβαίως ἰδανικῶν. Ὅμοιόν τι συμβαίνει καὶ τῷ ἐντεῦθεν ἀνταποκριτῇ τοῦ «Αἰῶνος», μὲ τὸν ὁποῖον δυστυχῶς φαίνεται ὅτι δὲν θὰ συμφωνοῦμεν, γράψας ὅτι ὁ Πατριάρχης ἐκομίσατο οὐχὶ εὐαρέστους ἐντυπώσεις καὶ ἀπελπίσθη ἐκ τῶν συνεντεύξεων αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑπουργῶν περὶ τοῦ ζητήματος τῶν βερατίων, ἐνῷ τοὐναντίον ὁ Πατριάρχης εἶνε ὅλως ἐλπὶς κατὰ τὰς εἰς τὰ δύο σώματα τῶν Πατριαρχείων ἀνακοινώσεις αὐτοῦ. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· ἡμεῖς δὲ τί πρὸς τὸ φίλτατον «Μὴ Χάνεσαι» νῦν ν' ἀνακοινώσωμεν, ὡς μὴ τὴν φαντασίαν ἔχοντες ἀνεπτυγμένην;

Νὰ γράψωμεν περὶ τῆς ἀστυνομίας μας ἧς σπουδαιότατον ὄργανον, ὁ Βαχρῆ πασσᾶς, διοικητὴς τῆς ἀστυνομίας τοῦ Πέραν, ἐγένετο ἀρχηγὸς τῶν κλεπτῶν καὶ κιβδηλοποιῶν καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα διατηρεῖται ἐν τῇ θέσει αὐτοῦ, ἀνατεθειμένης οὔσης αὐτῷ τῆς ἀσφαλείας τῆς ζωῆς καὶ περιουσίας τοσούτων πολιτῶν, ἡ δὲ δίκη αὐτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων μένει εἰσέτι ἐν τοῦ προβουλευτικοῦ τμήματος (Chambre des mises en accusation) μὴν ἐκδόσαντος τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ; Νὰ γράψωμεν περὶ τῶν νῦν ἀναφυέντων ἐκπαιδευτικῶν ζητημάτων, δι' ἃ τοσαύτη μελάνη καὶ τοσοῦτος πολύτιμος χρόνος κατηναλώθη πρὸς σύνταξιν καὶ δημοσίευσιν ἐκτενεστάτων ἄρθρων ἐν ταῖς δυσὶ μόναις ἐνταῦθα ἑλληνικαῖς ἐφημερίσιν αἵτινες ἔχουσιν ἐνταῦθα ἐθνικὰ συμφέροντα νὰ ὑπερασπίσωσιν ἄρθρων πλεῖθ' ὅσα ἄκαιρα περιλαμβανόντων, ἀποκρυπτόντων δὲ τὴν κυρίως αἰτίαν τοῦ τοσούτου πατάγου; Ἀλλὰ πάντα ταῦτα εἰσὶ θέματα δεόμενα χρόνου πρὸς ἐξέτασιν καὶ μελέτην ἰδίως, δι' ὃ ἀναβάλλομεν τὰ περὶ τούτων, παρακολουθοῦντες ὅμως τὰ ὑπὸ τῶν διαφόρων ἀναπτυσσόμενα ἐν ταῖς ἐφημερίσι. Λοιπὸν τί νὰ γράψωμεν; Περὶ τῆς πλατείας τοῦ Ταξιμίου, ἥτις ἐστὶν ὁ μόνος χῶρος διὰ τοὺς κατοίκους τοῦ Πέραν, ἐν ᾧ δύναταί τις εἰσελθεῖν ἄνευ πληρωμῆς.

Ἀφικνούμενοι πρὸς τὸ τέρμα τῆς κατ' εὐφημισμὸν κληθείσης εὐθείας καὶ μεγάλης ὁδοῦ τοῦ Πέραν κάμπτομεν εἶδός τι ἀκροτηρίου χερσαίου, ἐφ' οὗ ἄλλοτε μὲν ἦν καφενεῖον καὶ θέατρον καλούμενον Croissant νῦν δὲ ἀστυνομικὸς σταθμός. Τὸν χῶρον τοῦτον διεξεδίκουν τὰ ἡμέτερα Πατριαρχεῖα ὡς ἐθνικὸν, καθότι οὗτος ἀπετέλει μέρος τοῦ ἀπέναντι αὐτοῦ ἄλλοτε νεκροταφείου, ἐν ᾧ νῦν ὁ ναὸς τῆς ἁγίας Τριάδος. Τὰ δικαστήρια ὅμως ἀπεφάνθησαν κατὰ τῶν ἀπαιτήσεων τῶν Πατριαρχείων. Παρατηρήσεων ὅμως μετὰ ταῦτα γενομένων ἐκ μέρους αὐτῶν ὅτι ἐν χώρῳ, ἐν ᾧ ὑπάρχουσι τεθαμμένοι νεκροὶ ἡμῶν λειτουργεῖ θέατρον, ἡ κυβέρ-

νησις κατέστρεψε τὸ θέατρον καὶ ἵδρυσεν ἀστυνομικὸν σταθμὸν πρὸς κατοικίαν ζώντων νεκρῶν. Ἀπὸ τούτου δὲ ἄρχεται ἐκτεινομένη ἡ ἡμετέρα Πλατεία, ἀρκούντως ἐκτεταμένη. Ἐν ταύτῃ καθ' ἑκάστην γίγνεται ὁ περίπατος. Τὴν κυριακὴν τὸ πλῆθος εἶνε ἀρκούντως συμπεπυκνωμένον, ἰδίως βάλιστα τὴν ἄνοιξιν καὶ τὸ φθινόπωρον. Πόσα δὲ δὲν συμβαίνουσιν ἐν αὐτῇ; Ἐν αὐτῇ βλέπει τις τὴν ὑψηλοτέραν ἀριστοκρατίαν συναγελαζομένην μετ' ἀνθρώπων πάσης προελεύσεως. Τὴν ὑψηλὴν τιμῆς κυρίαν καὶ τῆς χαμηλῆς. Νεανίσκους διασχίζοντας τὸ πλῆθος ὅπως παρακολουθήσωσι τινὰ ρίψασαν ἐπ' αὐτῶν βλέμμα. Δεσποινίδας πανταχοῦ ριπτούσας ἐρωτικὰ βλέμματα αἵτινες ἐξῆλθον χάριν ὡς λέγουσι περιπάτου, ἐνῷ πράγματι ἐξῆλθον χάριν *γλυκῶν ὀμματέων*. Γυμνοὺς παῖδας κατὰ γῆς ἐξηπλωμένους τρέμοντας, δῆθεν ἐκ τοῦ ψύχους καὶ κλαίοντας ὅπως ἐφελκύσωσι τὴν εὐσπλαγχνίαν τῶν περιπατούντων καὶ λάβωσι κερμάτιόν τι. Ἀνθρώπους τὰς φρένας μὴ ἔχοντας σῶας παραμελουμένους καὶ βαίνοντας μόνους, οὓς κάλλιστα θὰ ἐπραττεν ἡ ἐφορεία τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων ἐὰν παρελάμβανεν καὶ ἔθετεν εἰς τὰς θέσεις, αἱ εἰσὶ προωρισμέναι δι' ἄλλους δῆθεν γνωστικούς, καὶ τοιοῦτοι εἰσὶ πλείονες. Μὴ τάχα ὁ Βαμβάκης μικρὸν πρὸ τῆς αὐτοκτονίας του δὲν ἀπήντησεν εἴς τινα ἐρωτήσαντα αὐτὸν πόθεν ἔρχεται, ὅτι ἔρχεται ἀπὸ τοῦ φρενοκομείου; Ἀλλὰ καὶ τί δὲν βλέπει τις ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ; Τὰ πάντα ἅπερ οὐκ ἔστι διηγήσασθαι. Τὰ δὲ κατὰ τὴν νύκτα τελούμενα πολλὰ ἐπίσης καὶ διάφορά εἰσιν. Βλέπει τις διπλωμάτας περιπατοῦντας, ἑτέρους παρέκει οὐροῦντας, ἄλλους κρυφοκυδεντιάζοντας μετὰ χαρυτοβρύτου ἢ μὴ νέας, ἄλλους τὸν ἐν χριστῷ δίδοντας ἀσπασμὸν ἔν τινι γωνίᾳ κτλ. κτλ. περὶ ὧν τοῦ χώρου μὴ ἐπιτρέποντος δὲν λαλοῦμεν.

Ἡ Πλατεῖα λοιπὸν αὕτη περιεβάλλετο ὑπὸ τοίχου κατὰ τὸ πρὸς τὴν ὁδὸν μέρος αὐτῆς κατερριμμένον, μέχρις οὗ πρό τινος χρόνου διελθὼν τὸ πρῶτον τὴν ὁδὸν ταύτην ὁ Σουλτάνος καὶ ἰδὼν καὶ ζηλεύσας τὴν Πλατεῖαν ταύτην ἐξέδωκεν *ἰραδέ*, διότι οὐδὲν ἄνευ ἰραδὲ γίγνεται, ἐπιτάσσοντα ὅπως σιδηραῖ κιγκλίδες τεθῶσι περὶ αὐτήν. Ἡ ἐργασία αὕτη ἤρξατο. Ἐπὶ τούτου ὅμως πλεῖστα σχόλια ἐγένοντο. Ὁ *Φάρος τοῦ Βοσπόρου* καὶ ἐξ αὐτοῦ πλεῖστα ἀνέγραψαν ἐφημερίδες ὅτι ἡ Πλατεῖα καλλωπισθήσεται καὶ γενήσεται ὡς αἱ εὐρωπαϊκαὶ (ὄνειρον), καὶ ὅτι ἐπὶ τούτῳ οἱ παρ' αὐτὴν, ἐν Παγκαλτίῳ, οἰκοῦντες συντάσσουσι ἀναφοράν πρὸς τὴν Α. Μ. ἐκλιπαροῦντες αὐτὴν ὅπως ἐπιτρέψῃ ἵνα ἡ Πλατεῖα κληθῇ ἐκ τοῦ ὀνόματος Αὐτῆς *Χαμιδιέ*, ὡς ἐν Εὐρώπῃ περὶ Πλατειῶν γίγνεται, βαπτιζομένων δι' ὀνομάτων αὐτοκρατόρων, βασιλέων, πολιτικῶν τεθνεώτων ἢ ζώντων. Ἔσπευσα νὰ συγχαρῶ τινὶ τῶν ἐν Παγκαλτίῳ, ἀλλὰ μετ' ἐκπλήξεως ἤκουσα παρ' αὐτοῦ ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον ὑπάρχει. Ἦν λοιπὸν ὄνειρον. Ἑτέρα δὲ εἴδησις περὶ αὐτοῦ ἡ καὶ πιθανὴ εἶνε ὅτι, λυπηρὸν, ἡ Πλατεῖα περιορισθήσεται καὶ ἡ εἰς αὐτὴν εἴσοδος ἀπαγορευθήσεται. Ἐν δὲ ταῖς δυσὶ ἀφεθησομέναις θύραις αὐτῆς ταχθήσονται φρουροὶ στρατιῶται ὡς ἐν Τοπχανὲ καὶ ἀλλαχοῦ, καὶ ἐν αὐτῇ τηλεβόλα. Οὕτω λοιπὸν ὅτι εὐχαριστεῖ τὸ δημόσιον καὶ εὑρέθη ὑπάρχον, διότι οὐδεὶς φροντίζει νὰ κατασκευάσῃ, καταστρέφεται. Ἐν δὲ τῇ περιστάσει ταύτῃ ὑπερίσχυσε, καὶ τοῦτο σημεῖον τοῦ αἰῶνος μας, ὁ πόλεμος τῆς εἰρήνης, ὁ εἰρηνικὸς τῶν πολιτῶν περίπατος τοῦ στρατιωτικοῦ περιπάτου. Κλαύσουσι πάντες ἐκ τούτου, πλὴν ἑνός, ὅστις εὔχεται τὰ πόδια του νὰ καλὰ καὶ ὑπάρχει βουνόν, διότι αὐτὸς δὲν πηγαίνει σ' ἐρωτικὰ ἀμμάτια, οὗτος δὲ εἶνε ὁ

Οὔτις

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ

ΤΗΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

(ΕΙΔΙΚΟΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Ἱεροσόλυμα, 5 Αὐγούσου.

Δικαίως καὶ ἐπαξίως τὸ σπουδαῖον φύλλον ὑμῶν ἀπολαεῖ παρὰ τοῖς ἕλλησι τιμῆς καὶ ὑπολήψεως, διότι πάντοτε εἰλικρινῶς καὶ ἐκθύμως ὑπερμαχοῦντες τῶν ἀληθῶν συμφερόντων τῆς ἑλληνικῆς πολιτείας ἐν μέρει, καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καθόλου, ἐλέγχετε μὲν μετὰ παρρησίας ἀκατακρίτου πᾶσαν ἀσύμφορον καὶ ἰδιοτελῆ τάσιν, καὶ τὴν θεραπείαν ταύτης, διὰ φρονίμων καὶ ἀμερολήπτων σκέψεων ἐπιζητεῖτε, ἀξιοῖτε δὲ ἐπιδοκιμασίας καὶ τοῦ προσήκοντος ἐπαίνου πάντα ὀρθῶς καὶ ἐθνικῶς πολιτευόμενον. Ἀπορῶ δὲ τῇ ἀληθείᾳ, ὅπως τὸ «Μὴ Χάνεσαι» ἐφάνη μέχρι σήμερον ἀδιάφορον πρὸς τὰ ἐνταῦθα ἀπὸ ἑνὸς ἤδη ἔτους καὶ πρὸς τεκταινόμενα. Μήπως νομίζετε, ὅτι τὰ ἐνταῦθα εἶνε ἀνάξια προσοχῆς καὶ δὲν συνδέονται πρὸς τὰ ἐν Μακεδονίᾳ λυσσωδῶς ὑπὸ τῆς πανσλαυϊδιτικῆς προπαγάνδας σκευωρούμενα; Ἐγὼ δι' ὀλίγων ἐκθέσω ἡμῖν σήμερον τὰ τελεσθέντα, ἐξ ὧν γίνεται δῆλον, ὅτι ἐν ταῖς κατὰ τοῦ ἑλληνισμοῦ σκευωρίαις τεχνηέντως λίαν καὶ ἀποτελεσματικῶς οἱ Ρῶσοι μεταχειρίζονται καὶ τὴν θρησκείαν. Ἐννοεῖτε δὲ ὅτι πάντοτε ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν ἰσχύει τὸ τῆς παροιμίας «ἐξ οἰκείων τὰ βέλη», ὡς ἐκ τῶν κατωγέρω φανήσεται.

Ὁ Θαβωρίου Νικόδημος ἐψηφίσθη πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ἡ δὲ ἁγία Ρωσία ἐπέτυχε διὰ τῶν ἐν Κων)πόλει καὶ ἐνταῦθα συντόνων ἐνεργειῶν τοῦ ἐγκαρδίου αὐτῆς πόθου. Πᾶσα ἡ σύνοδος τῆς ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων, ἡ χθὲς καὶ πρώην διηρημένη κατὰ ἰδέας, ἀρχὰς καὶ ἐκκλησιαστικὴν νομιμότητα, ὅπως αὐτὴ περὶ αὐτῆς ἐγκαυχωμένη διεκήρυττεν, ἀνηγόρευσεν αὐτὸν Πατριάρχην, διότι τὸ ἅγιον Πνεῦμα εἰς ἑνότητα πάντας ἐκάλεσεν.

Συνοδικοί, οἵτινες μέχρι χθὲς καὶ πρώην, ἐπεκαλοῦντο κανόνας ἱεροὺς καὶ θεσμοὺς ἐκκλησιαστικοὺς, οἵτινες δι' ἀναφορῶν, διαμαρτυρήσεων, ἐντόνων καὶ ἐπισημοτάτων, κατὰ πάσης ἐπεμβάσεως ἐξωτερικῆς, διὰ πράξεων ἐκκλησιαστικῶν ὑπ' αὐτῶν τούτων ὑπογεγραμμένων ἀνθίσταντο, οἵτινες ἀμοιβαίως ἐστήριζον ἀλλήλους δι' ὑπογραφῶν ἐν τῇ ἑνότητι, οἵτινες διεκήρυττον καὶ ἐν ἐπισήμοις ἐγγράφοις ὑπεστήριζον ὡς ἀντικανονικὴν καὶ ἄκυρον πᾶσαν ἄνευ τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ἀπαιτήσεων αὐτῶν τῶν νομίμων πρᾶξιν, ἰδοὺ σήμερον αὐτοὶ οὗτοι ἄλλοι ἐξ ἄλλων γενόμενοι παραβαίνουσιν ὅσα ἐθεώρουν πρὸ ὀλίγου κανονικά, αὐτοὶ οὗτοι καταπατοῦσι τοὺς ὑπερασπισμένους ὑπ' αὐτῶν θεσμούς.

Διοῖν θάτερον ἢ τὸ πρόσθεν ἐψεύδοντο, ὅπερ ὅλως ἄτοπον ἢ νῦν ψεύδονται, βοῦν ἐπὶ γλώττης φέροντες. Ἄλλως ἀκατανόητος τυγχάνει ἡ ἀθρόα καὶ καταπληκτικὴ μεταβολὴ τῆς θρησκευτικῆς αὐτῶν συνειδήσεως.

Οἱ πλεῖστοι ἦσαν κατὰ Νικοδήμου, ἀλλὰ σήμερον παμψηφεὶ ἐψήφισαν αὐτόν· οἱ πάντες ἐθεώρουν αὐτὸν ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τῆς Ρωσίας καὶ τὴν ἐπιβολὴν ταύτην ἀντικανονικὴν καὶ ὕβριν τῆς ἐκκλησίας ἀνεγνώριζον, ἀλλὰ σήμερον πάντες ὁμόφωνοι, πάντες σύμψηφοι, πάντες στεντορείᾳ τῇ φωνῇ ἀνακράζουσι καὶ προσαγορεύουσιν αὐτὸν ἄξιον ἐνώπιον τοῦ προξένου τῆς Ρωσίας κ. Κοζεβνικώφ. Καὶ αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν καὶ αἱ ἰδέαι καὶ αἱ θεωρίαι καὶ οἱ ἱεροὶ κανόνες καὶ πᾶν ἐν γένει κανονίζον τὴν πορείαν τῆς ἐκκλησίας διελύθησαν, διεσκορπίσθησαν πρὶν ἢ κατέλθωσιν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀναστάσεως. ὥστε δὲν διελύθησαν διὰ τοῦ φωτισμοῦ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἀρά γε πῶς διελύθησαν καὶ εὑρέθησαν πάντες σύμφωνοι καὶ σύμψηφοι, ὡς διὰ μαγικῆς ῥάβδου;

Εἰς τὰς ἀπορίας μου ταύτας, κύριε Συντάκτα, μόνον, ὅτι, εἰ ἦν τὴν λυπηρὰν τύχην νὰ παρακολουθήσῃ ἐκ τοῦ πλησίον τὸ ἐκλογικὸν ζήτημα τοῦ θρόνου τοῦ Ἀδελφοθέου, μόνον ὅστις εἶχε τὴν λυπηρὰν τύχην νὰ βλέπῃ καὶ ἀντιλαμβάνηται ἁπαθῶς τῶν διαφόρων ἑλιγμῶν τῶν ἐνταῦθα συνοδικῶν περὶ τὰς ἐνεργείας των, τῶν ἀνηκούστων ῥαδιουργιῶν περὶ τὴν ἐκλογικὴν πάλην, τῶν ἀλλοπροσάλλων σκέψεων καὶ χαρακτήρων καὶ τῶν ἐλαστικῶν συνειδήσεων αὐτῶν, οὗτος δύναται νὰ ἀποκριθῇ.

Ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ θυσιαστηρίου τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, μεταξὺ ἁγίου Τάφου καὶ φρικτοῦ Γολγοθᾶ, ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἐκείνου, ὃ ὑμνεῖ τὰ Χερουβεὶμ καὶ φρίττει τὰ Σεραφείμ, ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, ἐφ' οὗ αὐτοὶ οὗτοι οἱ Συνοδικοὶ δι' εὐχῶν καὶ δεήσεων ἐψήφιζον πρὸ ἑνδεκα μηνῶν ἄλλον πατριάρχην, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θυσιαστηρίου καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς ὡς τότε παμψηφίας ψηφίζουσι σήμερον τὸν Θαβωρίου Νικόδημον. Καὶ τότε ἦσαν ὁμόφωνοι καὶ ὁμόψηφοι καὶ νῦν τὸ αὐτὸ παρατηρεῖται. Μόνον καὶ τότε καὶ τώρα εἰς συνοδικὸς ἀπῆν, ὁ Σχολάρχης τῆς θεολογικῆς σχολῆς Φώτιος, ὁ ἀρχιδιάκονος.

Ἡκυρώθη ἡ πρώτη ἐκλογή, ἐματαιώθη οἴκοθεν ἡ δευτέρα, ἡ δὲ παροῦσα τρίτη προέκειτο νὰ τελεσθῇ τῇ 6 Ἰουνίου. Ὁ τοποτηρητὴς ἀνέβαλλεν αὐτήν, ἔχων καὶ τὴν γνώμην τοῦ Πτολεμαΐδος Ἀγαπίου, τοῦ Βηθλεὲμ Ἀνθίμου, τοῦ Λύδδης Γρηγορίου, τῶν ἀρχιμανδριτῶν Ἰωσὴφ, Κυρίλλου Ἀθανασιάδου, Πατρικίου, Ἀνανίου Δραγομάνου, καὶ Σχολάρχου Φωτίου. Πάντες οὗτοι ἦσαν ὑπὲρ τῆς ἀναβολῆς τῆς ἐκλογῆς καὶ διὰ πρακτικοῦ κοινῇ ὑπογραφέντος ὡμολόγουν πρὸς ἀλλήλους, ὅτι πρέπει νὰ ἐμμείνωσιν ἀπαιτοῦντες τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων, τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν ἐκλογήν. Διεμαρτύροντο δὲ διὰ τοῦ ἐπισημοτάτου τρόπου α.) Διὰ τὰς πασιφανεῖς καὶ ἀδικαιολογήτους ἐπεμβάσεις τοῦ ρώσου προξένου, ὡς καὶ ἐπισήμως ἐδήλωσαν τοῦτο τῇ τουρκικῇ κυβερνήσει· β') ἀπῄτουν τὴν ἔλευσιν Γερασίμου καὶ Νικοδήμου, ὅπως διακελεύσουσιν οἱ ἱεροὶ κανόνες καὶ ὁ κυβερνητικὸς κανονισμός· γ') ἀπῄτουν πλήρη ἐλευθερίαν ἐνεργείας ἐν τῇ ἐξετάσει τῶν ἐκκλησιαστικῶν προνομίων· δ') τὴν ἐκτέλεσιν πασῶν τῶν δικαίων ἀξιώσεων αὐτῶν τούτων ἐθεώρουν ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ πρὸς τὸ νόμιμον τῆς ἐκλογῆς, ἥτις ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θὰ ἐλογίζετο ἄκυρος καὶ παράνομος.

Ἀντίπαλοι δ' αὐτῶν ἦσαν καὶ ὑπὲρ τοῦ Ρώσσου ὑποψηφίου διακαῶς εἰργάζοντο, ὁ Ναζαρὲτ Νήφων, Ἰορδάνου Ἐπιφάνιος, ὁ ὑπὸ ἐπιτίμιον διατελῶν Γάζης Ἰωάσαρ, οἱ Ἀρχιμανδρῖται Μελέτιος, Σπυρίδων, Κύριλλος, Δοσίθεος καὶ Προκόπιος. Οὗτοι τἀντίθετα οὐχὶ αὐτοβούλως, ἀλλὰ τῇ τοῦ ρώσου προξένου ἀπαιτήσει καὶ βιαίᾳ ὠθήσει ὑπεστήριζον. αὐθαιρέτως ἀποδοκιμάζοντες τὰ νόμιμα ἐκείνων διαβήματα καὶ ὡς ἑτέρα τις ἀρχὴ διαμαρτυρόμενοι. Αἱ παράνομοι δ' αὐτῶν διαμαρτυρήσεις, ὡς ἐκ τῶν ὑστέρων ἐγένετο δῆλον, τῇ ἀρωγῇ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ρώσου πρεσβευτοῦ εἰσηκούοντο καὶ ὑπερίσχυον.

Ὡς βλέπετε, ἡ διαίρεσις αὐτῶν ἐστηρίζετο ἐπὶ ἀρχῶν σπουδαιοτάτων καὶ κανόνων ἱερῶν, ἡ ἕνωσις δὲ αὐτῶν ἡ αἰφνιδία δὲν φαίνεται ὑμῖν ἀκατανόητος καὶ ξένη;

Οἱ περὶ τὸν τοποτηρητὴν ἀπῄτουν ἐπιμόνως τὸν Σκυθοπόλεως Γεράσιμον ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἀνθίσταντο εἰς πάσας τῆς κυβερνήσεως τὰς ἀπειλὰς περὶ ἐκλογῆς, ἐτηλεγράφουν τοῖς τρισὶ ἑτέροις πατριαρχείοις τῆς Ἀνατολῆς τὴν τῶν κανόνων ἀθέτησιν καταδεικνύοντες. Ἀλλὰ τὸ βόρειον πνεῦμα, ἀθρόον πνεῦσαν, ἦρε τὰ σκάνδαλα καὶ αἴφνης οἱ χθὲς καὶ πρώην ὑπερασπισταὶ τῶν Κανόνων προέδησαν ψυχρῷ τῷ αἵματι εἰς τὴν ἐκλογὴν ὑπὸ τὸ ἀγέρωχον καὶ περιφρονητικὸν ὄμμα τοῦ σαγηνεύσαντος αὐτοὺς προξένου τῆς Ρωσίας.

Ἡ δ' ἑτέρα μερίς, ἡ σλαυϊκὴ, ἡ λυσσαλέως τοὺς ρωσικοὺς πόθους ὑποστηρίξασα καὶ ἄμεσον ἔχουσα μετὰ τοῦ ρωσικοῦ προξενείου τὴν συνεννόησιν καὶ συνεργασίαν, ἡ ἐνεργοῦσα ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἰορδάνου καὶ τὴν ἔνθερμον προστασίαν τοῦ Γάζης, τοῦ ἐξ Ἑλλάδος δυστυχῶς καταγομένου, ἡ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ Νικοδήμου καὶ ἕτερον μέλος εἰσαγαγοῦσα καὶ αὐθαιρέτως ἀποδεξαμένη, διαμαρτυρομένη ὅμως κατὰ τοῦ νομίμως διορισθέντος ἀχειρογραμματέως, ἔχαιρε καὶ ἐζητοκραύγαζε καὶ ὑπ' ἐνθουσιασμοῦ τὰ καλυμμαύχια ἀνεκίνει καὶ τὸν κ. Κοζεβνικὼρ μετὰ μειδιαμάτων ἀνδῶν συνέχαιρε διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν πόθων τῆς Ρωσίας. Δηλαδὴ μόνον αὐλητρίδων δὲν ἔκαμαν χρῆσιν αὐτοὶ ὑποσκάπτοντες τὰ ἀρχαιότατα καὶ γεραρὰ τείχη τοῦ Μοναστηρίου. Καὶ ἐζητωκραύγαζον πολλοὶ τῶν ἐντοπίων χριστιανῶν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ταχθέντες καὶ οἱ ὀλίγοι Ἕλληνες ὑπεχωροῦντες ἔμπροσθεν τῆς τόσης προδοσίας τῶν ἁγίων συνοδικῶν μετὰ βαρυθυμίας ἀνεπόλουν τὸ τοῦ Θουκυδίδου: ἡ δὲ ἡμέρα τοῖς Ἕλλησι μεγάλων κακῶν ἄρξει.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω δηλοῦται πόσον ἐλαφρῶς καὶ κούφως, ἀσυνειδήτως καὶ ἀνερυθριάστως διεξάγονται τὰ σπουδαιότατα ἐκκλησιαστικὰ καὶ ἐθνικὰ ζητήματα. Καὶ οὐδὲν παράδοξον, ἄνθρωποι ἐστερημένοι ἀρχῶν θρησκευτικῶν, ἐκκλησιαστικῶν, ἠθικῶν καὶ ἐθνικῶν, νὰ καταλήγωσιν ἀπαθῶς εἰς πράξεις, ἃς πρότερον κατέκρινον. Τοῦτο δὲ πάλιν σημαίνει ἀριδήλως ὅτι πᾶν ἱερὸν καὶ ὅσιον πρὸς τοὺς σκοποὺς αὐτῶν τοὺς ἰδιοτελεστάτους προσαρμόζουσι καὶ διαφόρως ἄλλοτε καὶ ἄλλως ἐξηγοῦσι. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ εὐκολώτατα μεταβάλλουσι γνώμας καὶ ἐπὶ ὑψίστων ζητημάτων. Μὴ πεποίθατε ἐπὶ τὰς ἀρχὰς αὐτῶν μήτε ἐπὶ τὰ αἰσθήματα. Μόνον ὁ κορεσμὸς τῶν παθῶν εἶνε τὸ μέλημα αὐτῶν, καὶ ἡ ἰδιοτέλεια ἡ διηνεκὴς αὐτῶν σκέψις. Ἡ Ρωσία, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ μοναστηριακοῦ ζητήματος, διενεργησε καὶ ἐλαϊκεύθησαν τὰ ἐν Βλαχίᾳ Ἁγιοταφικὰ κτήματα, ἡ Ρωσία ἀναστέλλει μέχρι σήμερον τὰς ἐκ Βεσσαραβίας προσόδους τοῦ Ἁγίου Τάφου, ἃς ἐπωφελεῖται αὐτὴ δαπανῶσα εἰς τὰ κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ σλαυϊκὰ κομπάτα. Οὐχ ἧττον ὅμως πάλιν αὐτῇ ἔχουσιν ἐστραμμένον τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν, διότι ἀκαταπαύστως δελεάζονται ὑπὸ τῆς κοινῆς ἐλπίδος ὅτι σὺν τῷ Νικοδήμῳ θὰ εἰσρεύσῃ καὶ ὁ ρωσικὸς χρυσὸς καὶ διὰ ταύτης συνδέονται μᾶλλον διὰ τῶν Ρώσων προσκυνητῶν. Ὡσανεὶ τὸ ἡμέτερον ἔθνος δὲν ἀπέτισε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν σημαντικώτατον χρέος τοῦ Ἁγίου Τάφου, ὡσανεὶ τὸ ἡμέτερον ἔθνος δὲν ποτίζεται τόσας πικρίας χάριν εἰκοσάδος ἀτασθάλων ἀνθρώπων, καὶ ὑβρίζουσιν αὐτὸ ἐν ἀγοραῖς καὶ ἐν συνελεύσεσι, δημοσίᾳ καὶ κατ' ἰδίαν. Οὐδὲ αἰσθάνονται οἷον προκγούμενον δημιουργοῦσιν, ἀλλ' οὐδὲ θέλουσι νὰ σκεφθῶσι περὶ τῶν μελλόντων, διότι οὐδεὶς ποτε ἀπὸ τοῦ Πατριάρχου μέχρι τοῦ τελευταίου μοναχοῦ ἐσκέφθη περὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ Μοναστηρίου. Ἔτι μικρὸν καὶ ἀποκαλυφθήσεται ὁ σκοπὸς τῶν σκευωρηθέντων. Ἀλλὰ λυπηρόν, λυπηρότατον ὅτι τόσων αἰώνων ἐθνικαὶ παραδόσεις, τόσων αἰώνων ἐθνικὰ καὶ σεπτὰ κει-

μήλια θὰ ἀπολέσωμεν χάριν τῆς ἀσυνεσίας καὶ διαφθορᾶς ὀλίγων συνοδικῶν πατέρων. Ναί! οἱ ἐπισκεψάμενοι τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ μόνον δύνανται νὰ μαρτυρήσωσι πόσον ἀναξίως, ἀπόνως καὶ ἀνηλεῶς διέπουσι τὴν πατρῴαν περιουσίαν οἱ νῦν συνοδικοί, οἵτινες πᾶν ἴχνος αἰδοῦς ἀπολέσαντες περιήγαγον τὸν Θρόνον τοῦτον καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ταύτην εἰς κατάστασιν μὴ ἐπιδεχομένην πλέον διόρθωσιν. Εἴπερ τις δὲ καὶ ἄλλος καὶ ὁ νῦν ἐψηφισμένος Νικόδημος συνετέλεσε κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν παροῦσαν κατάστασιν διὰ τῆς ἐκπονήσεων τῇ συνεννοήσει ξένων διπλωματῶν τοῦ περὶ ἐκλογῆς κανονισμοῦ καὶ διὰ τῆς μεγάλης του ἀρχολιπαρίας γῆν καὶ θάλασσαν παράξας, ἀπὸ τοῦ βορείου παγωμένου ὠκεανοῦ μέχρι τῶν παραλίων τῆς Μεσογείου θαλάσσης. Ἀλλὰ θ' ἀπολαύσῃ καὶ οὗτος τῶν καρπῶν τῶν πρὸ ἐτῶν ἐνεργειῶν του, ἀλλὰ, λυπηρόν, τὸ ποτήριον θὰ ἦνε πικρὸν παντὶ ὀρθοδόξῳ Ἕλληνι.

ΤΡΥΓΟΣ

(ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Φιλιατρά, 2 Σεπτεμβρίου.

Ἐὰν ὁ τόπος μας δὲν ἔχῃ νὰ δείξῃ ἀξιοσημείωτον ἱστορίαν, δύναται ὅμως ἤδη νὰ θεωρηθῇ ἀξιωσημείωτος διὰ τὴν παραγωγικωτέραν καλλιέργειαν καὶ τὴν δραστηριωτέραν φιλοπονίαν τῶν κατοίκων. Πλέον τῶν δύω χιλιάδων ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς Πελοποννήσου ἔρχονται ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰουλίου ὅπως μετὰ ἓξ περίπου χιλιάδων ἐντοπίων ἀσχοληθῶσιν εἰς τὸν τρύγον καὶ τὴν συγκομιδὴν τοῦ σταφιδοκαρποῦ.

Οὕτω κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ τρύγου εἰς ὅλας τὰς ὑπὸ σταφιδαμπέλων καλυπτομένας πεδιάδας καὶ τὰς ὁμαλὰς κλιτύας τερπνῶν λόφων φαίνονται διεσπαρμένοι ὅμιλοι ἐργατιδῶν εἰς ἀεικίνητον ἀσχολουμένων τρύγον· καὶ μολονότι ὁ καύσων τοῦ Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου εἶναι ὑπερβολικὸς, μολοντοῦτο εὐχαρίστως οἱ ἐργάται κοπιῶσιν ὀρεγόμενοι τὰ γλυκὰ σταφύλια ἐξ ὧν ἀκωλύτως καταφιλοῦσι καὶ τρώγουσι· τοῦτο ὡς φαίνεται ἐμψυχόνει αὐτοὺς καὶ διατηρεῖ ἐπαρκῶς τὰς δυνάμεις των, δι' ὃ αἱ γυναῖκες, ἰδίως αἱ κόραι, ἐμμελῶς καὶ διὰ γλυκυτάτης φωνῆς, ὅλαι χαρὰ καὶ ὑγεία, πληροῦσιν ὡραίων ἀσμάτων τὴν τερπνὴν ἀτμοσφαίραν. Ἐδῶ αἱ ἐκ τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας ἄδουσι τὰ ποιμενικά των, ἐκεῖ αἱ ἐκ τῆς Μαντινείας τὰ κλέφτικά των ὅλα εἰς καθαρὰν δημώδη ποίησιν, μελωδικώτεραι ὅμως πασῶν αἱ Σπαρτιάτιδες διὰ Σειρηνίου φωνῆς ἄδουσιν ἀλλαχοῦ τὰ ἐρωτικά των καὶ ἐξυμνοῦσι διὰ λυρικῆς ποιήσεως τὰ κρύα νερὰ ὀνομαστῶν χωρίων των καὶ τὰ ὡραῖα ἄνθη καὶ ρόδα τῶν κήπων των· ἐμπνέει δὲ ὅ,τι ὡραῖον καὶ τερπνὸν ἡ εὔθυμος αὕτη φιλοπονικὴ πανήγυρις καὶ ἁρμονία· ἅμα δὲ τῇ δύσει τοῦ ἡλίου, ὃν καλονυχτίζουσιν, αἱ ἀνθρώπιναι αὗται μυρμηκιαὶ ἐν τάξει καὶ κατὰ γραμμὴν ἐν τοῖς στρατωνίοις ἀποχωροῦσιν εἰς τὰ ἀλώνια, ἔνθα ἐπ' ὀλίγον δειπνοῦσι λιτῶς, καὶ ὡς νὰ ἤντλησαν νέας δυνάμεις, ἐγείρονται καὶ σχηματίζουσι ταχέως αἱ νεώτεραι κυκλικοὺς χορούς, ἡ δὲ λιγυρὰ φωνὴ τῶν ἀπαρτίζει ἐρρυθμον μουσικὴν τοῦ χοροῦ. Ἐξαίρεσιν ἀποτελοῦσιν οἱ Λάκωνες, τραχεῖς καὶ ψυχροὶ ὡς τὰ ἀτερπῆ καὶ θρηνώδη ἄσματά των.

Ἤδη ὁ φαιδρὸς οὗτος σάλος παρῆλθεν, ἐν δὲ τοῖς σταφιδαλωνίοις ἔνθα πρὸ ὀλίγου ἔσφυζεν ἡ ζωὴ καὶ ἀντηχοῦσαν αἱ εὐθυμίαι, οἱ χοροὶ καὶ τὰ γέλια, κροταλίζει βαρέως καὶ ὀχληρῶς καθ' ὅλας τὰς νύκτας ἡ σταφιδοκαθαριστικὴ μηχανὴ, καὶ ἐνοχλοῦσι τοὺς σταφιδοκτήμονας οἱ ἀπομείναντες φυγόδικοι ἐκ τῶν Λακώνων, κακὴ πληγή! — Εἰς 18 περίπου ἑκατομμύρια ὑπολογίζεται ἐνταῦθα ἡ ἐφετεινὴ παραγωγὴ τοῦ σταφιδοκαρποῦ, ἐκ τούτων 13 συνεκομίσθησαν ὅλος σχεδὸν βρεγμένος καὶ ἐπωλήθησαν ἐκ τούτου 5 1(2—6 ἑκατομμύρια πρὸς 34—36 τάλληρα, 5 δὲ ἀκόμη ἑκατομμύρια εὑρίσκεται ἀπλωμένος εἰς ἀποξήρανσιν ὀλίγον βραχεῖς, εἶναι δὲ καὶ ὀλίγος παντελῶς ἄβροχος. Καὶ ταῦτα μὲν παράγονται καὶ προάγονται ὑπὸ τῆς ἰδιωτικῆς φιλοπονίας θέλετε δὲ νὰ μάθητε καὶ τὴν ἐκ τῆς κυβερνητικῆς ἀπρονοησίας παραγωγήν; Ἀκούσατε. Ἀφοῦ ἡ ἀναγκαστικὴ κυκλοφορία ἀπορροφᾷ ἐν τοῖς χρηματοκιβωτίοις τῶν τραπεζιτικῶν τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν τάξεων τοῦ λαοῦ, μᾶς ἔπνιξεν ἤδη καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ περὶ νομισματικοῦ συστήματος νόμου· τὸ φράγκον ἐδῶ κυκλοφορεῖ πρὸς 1.30/00 τὸ δὲ τάλληρον πρὸς 6.25/00—6.50/00 κατὰ τὴν ἑβδομαδιαίαν ἀρέσκειαν ὀλίγων κυβευτῶν, ἐπειδὴ δὲ ὁ νόμος δὲν ἐφηρμόσθη καθ' ὅλον τὸ Κράτος συμβαίνει ἡ ὀχληροτέρα δοσοληψία μεταξὺ χιλιάδων ξένων καὶ ἡ ἀποζημιωτέρα συναλλαγὴ ἕνεκα τοῦ νομισματικοῦ τραγελαφισμοῦ. Ἀφοῦ ἡ ἔναρξις τῆς νόμου τούτου (τοῦ 1867) παρετάθη ἀναγκαίως κατ' ἐπανάληψιν ὅτε δὲν ἴσχυεν ἡ ἀναγκαστικὴ κυκλοφορία, δὲν εἶνε πρὸς θεοῦ ἀκατανόητος ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη ὅπως τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν ἤδη ὅτε τὸ χαρτονόμισμα ὑπέστη τὴν φοβερὰν ὑποτίμησιν;

Ἂς ἴδωμεν τώρα τί θὰ κάμῃ ὁ κ. Σκουλούδης. Σημειώσατε δὲ καλῶς ὅτι πληρόνομεν 15 ἐπὶ τοῖς 0)0 ἐπὶ τοῦ χαρτονομίσματος· πολὺ ἀκριβὰ ἡ κυρὰ Τράπεζα μᾶς πωλεῖ τὴν πίστιν της, ὥστε ἐὰν δὲν εὑρεθῇ ἐντὸς βραχέος εὐεργέτης τις Σόλων νὰ κατορθώσῃ παρομοίαν σεισάχθειαν θὰ καταντήσωμεν θῆτες τῶν Τραπεζιτικῶν.

Τὰ μεγάλα κεφαλαια τῶν Τραπεζῶν κλπ. εἶνε ὠφέλιμα ὅταν ἔρχωνται πρὸς ἐπικουρίαν τῶν παραγωγικῶν ποικίλων ἐθνικῶν δυνάμεων, ὅταν ὅμως τείνωσιν ὅπως ἀπορροφήσωσι τὰ μικρὰ κεφάλαια καὶ γυμνώσωσι τὸν λαὸν, τότε εἰς κόρακας τοιαῦτα κεφάλαια καὶ οἱ προαγωγεῖς αὐτῶν· τώρα τίς πταίει; οὐδὲν ἄλλο μένει εἰς τὸν φορολογούμενον καὶ ἐργαζόμενον λαὸν, εἰμὴ νὰ διαβάζῃ γονυπετῶς καὶ μετὰ κατανίξεως καμπόσους ψαλμοὺς τοῦ Δαβὶδ μέχρι τῆς ἐμφανίσεως νέου πολιτικοῦ Μεσία, ἐὰν ὡς τοιοῦτος δὲν προλάβῃ μετὰ τῆς φυλλοξήρας, ὅμοιος τοῦ ἀναφανέντος ἔν τισι μεσημβριναῖς ἐπαρχίαις τῆς Γαλλίας, νὰ μεταφυτευθῇ αὐτόθι που πλησίον τῆς Ὁμονοίας καὶ τώρα τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς· μὴ γένοιτο!

ΠΥΡΓΟΣ

Ὁ ἐν **Πύργῳ** γνωστὸς ἐμπορορράπτης κ. **Ἰωάννης Σπηλιόπουλος** ἐπανελθὼν πρὸ μικροῦ ἐξ Εὐρώπης ἐκομίσατο διάφορα καὶ ποικίλα εἴδη **ὑφασμάτων καὶ** ἰδίως **Παρισινῶν** τοῦ τελευταίου συρμοῦ. Ἐπίσης **γυναικεῖα ἐπανωφόρια, καπέλλα, λαιμοδέτας** καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι κομψὸν, νόστιμον, καὶ κατάλληλον πρὸς στολισμὸν τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικός.

Οἱ ἐν ταῖς παρακειμέναις ἐπαρχίαις ἔμποροι δύνανται νὰ προμηθευθῶσι παρ' αὐτοῦ τ' ἀνωτέρω εἴδη εἰς τιμὰς συμφερούσας **χονδρικῶς,** καθ' ὅσον ἔφερεν **ἀφθονίαν ὑλικοῦ** ὄχι μόνον νὰ ἐνδύσῃ τοὺς Ἠλείους, ἀλλὰ καὶ τοὺς Ἀθηναίους ἀκόμη.

Τρέξατε διὰ νὰ γνωρίσητε τὴν φιλοκαλίαν τοῦ λαμπροῦ ράπτου Σπηλιοπούλου.